

УДК 69.002.5

Доненко В.І.¹, Жван В.Д.², Бондаренко В.В.³

¹ д-р техн. наук, проф. НУ «Запорізька політехніка»

² канд. техн. наук, проф. НУ «Запорізька політехніка»

³ асп. НУ «Запорізька політехніка»

ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ ЯКОСТІ ПІДГОТОВКИ ТА ВПРОВАДЖЕННЯ ПРОЄКТІВ МІСЦЕВОГО РОЗВИТКУ В РАМКАХ СПІВПРАЦІ З МІЖНАРОДНИМИ ФІНАНСОВИМИ ОРГАНІЗАЦІЯМИ

Місцеві громади, які отримали можливість брати участь у спільних з міжнародними фінансовими організаціями (МФО) проєктах економічного і соціального розвитку, мають можливість отримати вагомі знання та цікавий і корисний досвід для подальшої більш якісної підготовки проєктів на місцевому рівні з урахуванням кращих світових практик, норм та стандартів.

Одним із перших позитивних факторів досвіду співпраці з МФО є те, що ці організації залучають для допомоги громадам компанію-консультанта, яка відбирається на конкурсній основі, зазвичай – серед найкращих консалтингових компаній світового рівня. Як приклад – консультантами в Україні від МФО є такі групи компаній, як COWI (Данія), Egis (Франція), iC (Австрія), GORA (Німеччина) тощо, які мають значний багаторічний досвід роботи на всіх континентах світу.

До позитивних моментів варто також віднести включення до національних та місцевих команд цих компаній фахівців з України, які мають досвід роботи у відповідних нормативно-правових та організаційних реаліях

відповідних сфер господарської діяльності, місцевого самоврядування, державного управління тощо.

На місцевому рівні за участю представників структурних підрозділів місцевих органів влади та профільних комунальних підприємств місцевих громад також створюються відповідні групи реалізації/впровадження проєктів (ГРП/ГВП) згідно із сучасними світовими практиками щодо їх складу та сфер діяльності.

Важливим аспектом є і різноманітні обов'язкові технічні обстеження об'єктів, на яких заплановано впровадження проєкту, та за результатами яких на основі звітів групи експертів компанії-консультанта зокрема розробляються техніко-економічні обґрунтування (ТЕО).

Цікавими прикладами для громад щодо якісної підготовки та впровадження проєктів стають і інші документи, розроблені представниками компаній-консультантів, такі як План екологічного і соціального менеджменту, План охорони навколишнього середовища, охорони здоров'я та безпеки, План поводження з відходами, План залучення зацікавлених сторін, Механізм розгляду скарг, Детальний план закупівель та інші документи, розроблені відповідно до провідних світових стандартів і норм.

Не менш важливою є допомога представників компанії-консультанта у підготовці технічних завдань для проведення технічного нагляду, виконання робіт і надання послуг, тендерної документації, різноманітних форм щодо моніторингу та оцінки, положень та іншої документації в рамках підготовки та впровадження проєктів. Варто також зазначити, що при підготовці такої документації враховуються практики щодо застосування контрактів FIDIC та інших систем правил і норм в сфері договірних відносин учасників інвестиційних процесів.

У рамках підготовки та впровадження проєктів зазвичай розробляється операційний посібник – документ, затверджений відповідальним виконавцем, який визначає організаційні аспекти управління інвестиційним проєктом, в рамках якого позика надходить за результатами досягнення відповідних індикаторів, визначених договором України з МФО, а також технології та послідовності його впровадження з метою сприяння ефективності та безперервності здійснення заходів з реалізації проєкту, надання допомоги у процесі прийняття рішень. Крім того, учасники проєктів та програм МФО мають змогу ознайомитись з посібниками із закупівель, необхідними керівництвами, настановами МФО та іншими документами, які визначають системи принципів, процесів, процедур та норм, основні ролі, права та зобов'язання головних учасників тощо. Компанії-консультанти, які залучаються МФО, також практикують проведення відповідних

різноманітних тематичних семінарів, тренінгів та навчань для представників громад, які залучені до участі в підготовці та впровадження інвестиційних проєктів.

Успішний досвід співпраці місцевих територіальних громад з МФО також є перевагою при розгляді їх заявок для участі в нових проєктах та програмах інших МФО, або МФО, з якими громади вже мали досвід співпраці. Такий досвід та відповідні результати також можуть підвищувати показники кредитного рейтингу громад, індексу інвестиційної привабливості, оцінки соціально-економічного розвитку тощо.

Тому участь громад в інвестиційних проєктах та програмах МФО – це не лише можливість залучення дешевих довгострокових кредитів для реалізації самоокупних інвестиційних проєктів, але й підвищення рівня і якості їх підготовки та впровадження на основі сучасних провідних світових практик і досвіду для реалізації нових актуальних проєктів розвитку громад.